

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Abdullah ADIGÜZEL* Ahmet DOLMACI**

ÖZ: Dünyamız büyük bir hızla sürekli gelişmekte ve her saniye çok sayıda veri üretilmektedir. Bu anlamda her şeyin sürekli bir değişim içerisinde olduğunu söylemek mümkündür. Bu değişimlere ve gelişimlere uyum sağlamak için de hayat boyunca öğrenebilme veya öğrenmeye hevesli olma durumları çok önemli hale gelmektedir. Öğrenmeye yönelik tutumların veya duyguların da öğrenmeyi etkilemekte olduğu bilinmektedir. Bu yüzden bu araştırmacının amacı, bir üniversitenin eğitim fakültesinde okumakta olan öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek ve onların tutumlarının kişisel özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırma evreni, eğitim fakültesinde okumakta olan 3. ve 4. sınıf öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise eğitim fakültesi, 3. ve 4. sınıflardan rastgele seçilen 255 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada ölçme aracı olarak; Kara (2010) tarafından geliştirilmiş olan ve geçerlilik-güvenilirlik analizleri yapılmış olan, “Öğrenmeye İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinin benimsendiği araştırmada elde edilen veriler SPSS paket programı sayesinde analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumlarının kendi algılarına göre genel olarak yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca araştırmanın sonuçları; öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumlarının cinsiyet, okudukları bölüm ve aylık kitap okuma seviyeleri değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini fakat sınıf seviyesi değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermediğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: öğrenme, tutum, öğretmen adayları

EXAMINING THE ATTITUDES OF THE TEACHER CANDIDATES TOWARDS LEARNING IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Abstract: Our world is changing very rapidly and continuously, and lots of data is being produced in every second. Thus, it is possible to say that everything is exposed to constant change. It is very important for individuals to be able to learn for life or to be willing to learn in order to adapt themselves into these changes and improvements. It is also known that the attitudes or feelings towards learning affect learning. Therefore, the aim of this research is to determine the attitudes of teacher candidates studying at a faculty of education of a university towards learning and to analyse whether their attitudes showed significant differences in terms of various variables. The universe of the research consisted of the third-grade and fourth-grade teacher candidates studying at a faculty of education in the 2017-2018 educational years. The study group of the research consisted of 255 students chosen randomly from this group. The Attitude Scale towards Learning, a reliable and valid measurement tool, developed by Kara (2010), was used in the study. The survey model, one of the quantitative research methods, was adopted in the research. The acquired data was analysed thanks to the SPSS package program. The results of the research showed that the attitudes of teacher candidates towards learning were simply high. In addition, according to the results of the research, it was determined that the attitudes of teacher

* Abdullah ADIGÜZEL, Düzce Üniversitesi, abduhadiguzel@duzce.edu.tr

**Ahmet DOLMACI, Düzce Üniversitesi, ahmetdolmaci@duzce.edu.tr

candidates towards learning showed significant differences in terms of the variables including gender, teaching department and the monthly number of book reading yet they didn't show any differences in terms of the class level.

Key Words: learning, attitude, teacher candidates

GİRİŞ

Günümüzde dünyamız ve dünyada olup biten her şey sürekli ve akıl almaz bir hızda gelişmektedir. Bu durumda bugün yeni olan bir bilgi veya veri, yarın güncelliğini veya doğruluğunu kaybedebilmektedir. Bu açıdan bilgilerin, verilerin, olayların ve durumların büyük bir hızla değiştiği ve geliştiği günümüzde yaşam boyu sürekli öğrenme ve öğrenmeye her zaman istekli olma artık daha büyük önem taşımaktadır.

Öğrenmenin genel olarak yaşantı sonucu gerçekleşen ve az çok kalıcı izli olan davranış değişikliği olarak tanımlanması epeyce kabul görmüştür (Açıkgöz, 2009). Öğrenme, bir anlamda bireylerin anlama, tutum, bilgi, yetenek ve beceri ve davranışlarında yaşantı yoluyla meydana gelen ve belli bir süre kalıcılığı olan değişiklikler oluşturma sürecidir (Wittrock, 1977; Mayer, 1987; Woolfolk, 1990). Gagne'ye (1985) göre ise öğrenme insanın durumu veya yeterliliğinde yalnızca büyüme süreçlerinin etkisiyle meydana gelmeyen ve belli bir kalıcılığı olan değişimdir. Washburne'e (2006) göre ise öğrenme, bireyin karşılaştığı sorunu, varsa deneyimlerinden faydalanarak, en uygun biçimde çözme becerisini ifade eder. Ona göre birey, bu beceriyi yaşam hedeflerinden, problemlerini çözme isteğinden, karşılaştığı engellerden ve başarı arzusundan elde etmelidir.

Gündoğan'a göre (2003) öğrenme, şimdilerde insanların sadece mesleki kariyerlerine katkıda bulunan ve onların çocukluk ve gençlik yıllarıyla sınırlandırılmış bir süreç olarak algılanamaz ve dahası öğrenme, bireylerin doğdukları andan ölümlerine kadar hayatlarının bütün dönemlerini içerisine alan çok boyutlu bir süreç olarak düşünülmelidir. Başka bir ifade ile öğrenme insanın bütün yaşamında sürekli olması gereken bir yeterliliklerdir.

21. yüzyılda yalnızca belli bir alanda bireylerin kendilerini yetiştirmesi veya geliştirmesi artık yeterli olmayacaktır. Çünkü bilim ve teknolojideki hızlı gelişmelerden dolayı her şey çok hızlı değişmektedir. Bu nedenle insanlar sürekli öğrenmeye açık olup öğrenmeye karşı olumlu tutumlar ve beklentiler geliştirmeli ve sürekli kendini geliştirme ve hayat boyu öğrenme gibi özelliklere sahip olmalıdırlar (Kara, 2010).

Bireylerin bir konuyu veya durumu öğrenmeye yönelik yaklaşımları ve eğilimleri onların öğrenme çıktılarını da olumlu veya olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bireylerin olumlu tutumlara sahip olduklarında bir şeyi öğrenme konusunda daha iyi performans gösterdikleri yapılan araştırmalarla desteklenmiştir. (Özden, 2009; Duarte, 2007; Güven, 2008; Tsai ve Kuo, 2008; Sparrt, 1999).

Braten ve Stromso'nun (2006) internet temelli öğrenme alanında gerçekleştirdiği bir araştırmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin bir konuyu öğrenmeye yönelik tutumlarının, onların öğrenme etkinliklerine katılımlarını olumlu yönde etkilediği ortaya çıkarılmıştır. Yine aynı araştırmaya göre öğrencilerin bilgi edinmeye yönelik inançlarının, onların performanslarında önemli bir etken olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kazazoğlu (2013) tarafından yapılan bir çalışmada ise Türkçe ve İngilizce derslerine yönelik olumlu tutuma sahip öğrencilerin akademik başarı oranlarının daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Yine benzer bir çalışmada Yang ve Lau (2003) gelecek on yıl içerisinde İngilizce'nin çok daha önemli hale geleceğine inanan öğrencilerin İngilizce'ye karşı daha olumlu tutumlar geliştirdikleri ve akademik başarılarının da daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Özkal ve Çetingöz'ün (2006) sosyal bilgiler dersi kapsamında yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre sosyal bilgiler dersine yönelik tutum ile akademik başarı arasında olumlu ilişkiler vardır ve ayrıca olumlu tutuma sahip olan öğrenciler daha çok öğrenme stratejisi kullanmaktadırlar. Pierce, Stacey ve Barkatsas (2007) tarafından yapılan araştırma ise matematik ve teknoloji becerilerinde kendilerine güvenen ve olumlu tutuma sahip öğrencilerin teknolojiyle matematik öğrenmede de daha başarılı olduklarını ortaya koymuştur.

Karagiannopoulou ve Christodoulides (2005) tarafından gerçekleştirilen ve öğrencilerin öğrenme çevrelerinin akademik başarı üzerindeki etkilerini inceleyen bir çalışmada ise öğrenme ortamını olumlu olarak algılayan öğrencilerin akademik çıktılarının da olumlu şekilde etkilendiği bulunmuştur ve bu sonuç diğer çalışmalarla desteklenmiştir (Lizzio ve ark., 2002; Prosser & Trigwell, 2001; Ramsden, 1997; Prokop, Leskova, Kubiakto ve Diran, 2007).

Sonuç olarak; herhangi bir alanda bir konuyu öğrenmeye yönelik tutumların öğrencilerin o alandaki akademik başarılarını ve davranışlarını büyük oranda etkilediği çok sayıda araştırmayla desteklenmektedir. Bu yüzden öğrenmeye ilişkin tutumlar, bireylerin herhangi bir işe başlamalarında, o işte başarılı olmalarında ve yeni şeyler öğrenmeye meraklı

olmalarında büyük önem taşımaktadır. Bu durum da özellikle eğitim kurumlarının en önemli ögesi olan öğretmenlerin veya eğitimcilerin öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemeyi ve bu tutumları nelerin etkilediğini incelemeyi gerekli kılmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumlarını farklı değişkenlere göre incelemektir. Bu genel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri nedir?
2. Öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri, onların kişisel özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, betimsel tarama modellerinden tekil ve ilişkisel tarama tekniklerine göre gerçekleştirilmiştir. Tekil tarama tekniği ile öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri; ilişkisel tarama tekniğiyle de öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeylerinin onların kişisel özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediği belirlenecektir. Tarama araştırmalarında bir durumun fotoğrafı çekilerek betimleme yapılır ve çeşitli değişkenler açısından durumlar arasındaki farklılıklar belirlenebilir (Büyüköztürk ve ark., 2016). Çalışmada öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumları farklı değişkenlere göre inceleneceği için betimsel tarama modeli benimsenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini, bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde okumakta olan 3. ve 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında öğretmen adaylarının tümüne ulaşılmasının zor olduğu düşünüldüğü için örneklem alma yoluna gidilmiştir. Araştırmanın örneklemini, eğitim fakültesinin fen bilgisi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenliği bölümlerinin 3. ve 4. sınıflarından rastgele seçilen toplam 255 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Türkçe ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde 4. Sınıflar henüz olmadığı için çalışmada bu grupta veri toplanmamıştır. Bu yüzden çalışmaya katılan 3. Sınıf öğrencisi sayısı 156 iken 4. Sınıf öğrenci sayısı 99'dur. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının

cinsiyetine bakıldığında ise kadınların yoğunlukta olduğu görülmektedir. Örneklem ile ilgili detaylı veriler Tablo 1 ve 2’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışmanın Örneklemine Bölümlere Göre Dağılımı

	Fen Bilgisi Öğr.		Sınıf Öğr.		Türkçe Öğr.		İngilizce Öğr.		Psikolojik Danışma ve Rehberlik	
	Mevcut	Ulaşılan	Mevcut	Ulaşılan	Mevcut	Ulaşılan	Mevcut	Ulaşılan	Mevcut	Ulaşılan
3. Sınıf	47	35	78	31	45	32	28	28	99	30
4. Sınıf	58	31	85	36	-	-	-	-	87	32
Toplam	105	66	163	67	45	32	28	28	186	62
Toplam mevcut	527									
Toplam ulaşılan	255									

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik programlarındaki mevcut sayılarına göre olabildiğince dengeli bir şekilde dağılmasına özen gösterilmiştir.

Tablo 2. Çalışma Örneklemine Cinsiyete ve Sınıflara Göre Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kadın	211	85
	Erkek	44	15
Sınıf	3. Sınıflar	156	62
	4. Sınıflar	99	38

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumları, gerekli izinler alındıktan sonra Kara (2010) tarafından geliştirilmiş olan ve geçerlilik-güvenilirlik analizleri yapılmış olan “Öğrenmeye İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 40 maddeden oluşan ölçek, 5’li likert tipinde hazırlanmış olup *öğrenmenin doğası*, *kaygılanma*, *beklenti*, *öğrenmeye açıklık* olmak üzere 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlik analizleri ile ilgili detaylı bilgiler tablo 3 ve 4’te verilmiştir. Ölçeğin doğrulayıcı ve açıklayıcı faktör analizleri ile ayırt edicilik ve kararlılık analizleri de yapılmıştır. Ölçeğin zaman içerisinde güvenirlik hesaplamaları için test – tekrar test korelasyon katsayısı hesaplanmıştır ve Pearson korelasyon katsayısı $r= 0.87$ bulunmuştur (Kara, 2010). Bu analizlere dayanarak ölçeğin geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Tutum Ölçeğinin Geçerlilik Güvenirliği

	Öğrenmenin doğası	Beklenti	Açıklık	Kaygı	Ölçeğin tamamı
Cronbach Alpha	.77	.72	.78	.81	.73
K.M.O.	.73	.78	.81	.81	.79
Bartlett Test of Sphericity	293.724	438.354	497.079	606.076	3101.363
Geçerli Madde Sayısı	7	9	11	13	40

Tablo 4. Ölçeğin Toplam Açıklayıcı Varyansları

	Toplam Açıklayıcı Varyans (%)
Öğrenmenin doğası	52.98
Beklenti	57.44
Açıklık	58.36
Kaygı	54.00
Ölçeğin tamamı	55.69

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla kullanılan bu 40 maddelik ölçekte maddeler (tamamen katılıyorum, kısmen katılıyorum, fikrim yok, katılmıyorum ve hiç katılmıyorum olmak üzere) beşli likert tipinde derecelendirilmiştir. Bu nedenle ölçekte dört aralık yer almaktadır. Her biri 4/5=0.80 puan aralığını kapsadığı için ölçekten elde edilen puanların yorumlanmasında aşağıda verilen puanlama dikkate alınmıştır:

- 1.00 ile 1.80 aralığı: Hiç Katılmıyorum; Çok düşük düzey
- 1.81 ile 2.60 aralığı: Katılmıyorum; Düşük düzey
- 2.61 ile 3.40 aralığı: Fikrim Yok; Orta düzey
- 3.41 ile 4.20 aralığı: Kısmen Katılıyorum; Yüksek düzey
- 4.21 ile 5.00 aralığı: Tamamen katılıyorum; Çok yüksek düzey

Ölçme aracındaki derecelendirmelere ilişkin yanıt kodları ise Tablo 3'te gösterildiği şekilde belirlenmiştir. Ölçekteki 11 madde kontrol maddesi olarak tasarlanmıştır ve bu soruların yanıt kodları da Tablo 3'te gösterildiği şekilde normal maddelerin tersi olacak şekilde kodlanmıştır.

Tablo 3. Ölçekte kullanılan dereceler ve kodları

Normal maddeler		Ters maddeler	
Tamamen katılıyorum	5	Tamamen katılıyorum	1
Kısmen katılıyorum	4	Kısmen katılıyorum	2
Fikrim yok	3	Fikrim yok	3
Katılmıyorum	2	Katılmıyorum	4
Hiç katılmıyorum	1	Hiç katılmıyorum	5

Verilerin Analizi

Söz konusu ölçekle toplanan verilerin araştırma amaçlarına göre analiz edilmesinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Öncelikle araştırma verilerinin gruplar arasında normal dağılıma uygun olup olmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Yapılan bu analiz sonucunda dağılımın normal olduğu belirlenmiştir. Bu yüzden verilerin analizlerinde parametrik testler kullanılmıştır ve istatistiksel çözümler için anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır. Araştırma için toplanan verilerin iç tutarlılık katsayısı olarak cronbach alfa değeri .64 bulunmuştur. Bu değer, verilerin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumları, aritmetik ortalamalardan ve standart sapmalardan faydalanılarak hesaplanmıştır. Onların tutumları açısından cinsiyetlerine göre farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Buldukları bölümler arasında farklılık olup olmadığını belirlemek için tek yönlü Anova testi ve farkın kaynağını belirlemede ise post hoc testlerinden LSD testi kullanılmıştır. Sınıflar arasında (3. ve 4. sınıflar) fark olup olmadığını belirlemek için yine t-testi kullanılmıştır. Son olarak aylık okudukları kitap sayısına göre öğretmen adayları arasında fark olup olmadığını belirlemek için ise tek yönlü Anova testi çalışmaya dâhil edilmiştir ve analizlerin sonuçları bulgular kısmında detaylı olarak sunulmuştur.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmayla ilgili toplanan verilerin araştırmanın amaçlarına göre istatistiki analizleri yapılmış ve tablolar halinde sunulmuştur.

1. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeyleri

Araştırmanın ilk amacı olarak öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeylerini bulmak için aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmış ve alt boyutlarla birlikte Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeyleri ve ölçeğin alt boyutlarına ilişkin puanları

Boyutlar	N	Min.	Max.	\bar{X}	Ss	Düzye
Öğrenmenin doğası	255	3.14	5.00	4.36	.433	Çok yüksek
Öğrenmeye ilişkin kaygı	255	1.00	5.00	2.67	.610	Orta
Öğrenmeden beklenti	255	1.00	5.00	4.23	.544	Çok yüksek
Öğrenmeye açıklık	255	1.36	5.00	4.01	.587	Yüksek
Ölçeğin tamamı	255	2.20	4.30	3.70	.257	Yüksek

Tablo 4. incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeylerinin 2.20 ile 4.30 puanları arasında değişmekte olduğu bulunmuştur. Ayrıca ortalamalarının 3.70 düzeyinde ve yüksek olduğu görülmektedir. Ölçeğin alt boyutlarına ayrı ayrı bakıldığında ise öğretmen adaylarının öğrenmenin doğası ve öğrenmeden beklenti boyutlarında tutum düzeylerinin çok yüksek olduğu (sırasıyla 4.36 ve 4.23); öğrenmeye açıklık boyutunda tutum düzeylerinin yüksek olduğu (4.01) ve öğrenmeye ilişkin kaygı boyutunda ise tutum düzeylerinin orta olduğu (2.67) bulunmuştur. Bu puanlara bakıldığında öğretmen adaylarının

öğrenmeye yönelik tutumlarının kendi algılarına göre olumlu ve yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

2. Öğretmen Adaylarının Öğrenmeye İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenlere Göre Durumu

Araştırmanın ikinci amacı için öğretmen adaylarının kişisel özellikleri değerlendirmeye alınmıştır. İlk olarak onların öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin ve ölçeğin alt boyutlarına ilişkin puanlarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan analizler Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin cinsiyetlerine göre dağılımının t-Testi sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	Sd	t	p
Öğrenmenin doğası	Kadın	211	4.37	.406	253	.208	.835
	Erkek	44	4.35	.549			
Öğrenmeye ilişkin kaygı	Kadın	211	2.69	.595	253	1.345	.180
	Erkek	44	2.56	.670			
Öğrenmeden beklenti	Kadın	211	4.27	.458	253	2.700	.007
	Erkek	44	4.03	.821			
Öğrenmeye açıklık	Kadın	211	4.09	.536	253	1.375	.170
	Erkek	44	3.96	.786			
Ölçeğin tamamı	Kadın	211	3.73	.212	253	-3.289	.001
	Erkek	44	3.59	.391			

Tablo 5.’e bakıldığında öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin cinsiyete göre kadın öğretmen adayları lehine anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir ($t(253) = -3,289, p < .05$). Kadın öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutum düzeylerinin ($\bar{x}=3.73$) erkeklerinkinden ($\bar{x}=3.59$) yüksek olduğu bulunmuştur. Alt boyutlara bakıldığında ise cinsiyete göre sadece öğrenmeden beklenti boyutunda yine kadınlar lehine anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkarılmıştır ($t(253) = 2.700, p < .05$). Kadın öğretmen adaylarının öğrenmeden beklenti düzeyinin (4.27) erkeklerinkinden (4.03) yüksek olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumları; öğrenmenin doğası, öğrenmeye açıklık ve öğrenmeye ilişkin kaygı boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

Öğretmen adaylarının okudukları bölümlere göre öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri ve alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını bulmak için yapılan Anova testi ve farkın kaynağını bulmak için yapılan LSD testi sonuçları Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin bölümlerine göre dağılımının Anova sonuçları

Boyutlar	Bölümler	N	\bar{x}	sd	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	df	Kareler ortalaması	F	p	Fark	
Ölçeğin tamamı	1 Sınıf	67	3,64	,28	Gruplar arası	.827	4	.207	3.24	.013	1 - 2	
	2 Türkçe	32	3,79	,21	Gruplar içi	15.959	250	.064				1 - 4
	3 İngilizce	28	3,68	,18	Toplam	16.786	254					2 - 5
	4 Fen Bilgisi	66	3,76	,21								4 - 5
	5 Rehberlik	62	3,67	,31								
	Toplam	255	3,70	,26								
Öğrenmenin doğası	1 Sınıf	67	4,30	,44	Gruplar arası	.751	4	.188	1.00	.407		
	2 Türkçe	32	4,46	,34	Gruplar içi	46.868	250	.187				
	3 İngilizce	28	4,39	,31	Toplam	47.619	254					
	4 Fen Bilgisi	66	4,33	,42								
	5 Rehberlik	62	4,40	,52								
	Toplam	255	4,36	,43								
Öğrenmeden beklenti	1 Sınıf	67	4,13	,69	Gruplar arası	1.997	4	.499	1.70	.149		
	2 Türkçe	32	4,22	,43	Gruplar içi	73.126	250	.293				
	3 İngilizce	28	4,33	,40	Toplam	75.123	254					
	4 Fen Bilgisi	66	4,35	,41								
	5 Rehberlik	62	4,18	,66								
	Toplam	255	4,23	,54								
Öğrenmeye açıklık	1 Sınıf	67	3,90	,66	Gruplar arası	2.812	4	.703	2.08	.084		
	2 Türkçe	32	4,15	,51	Gruplar içi	84.638	250	.339				
	3 İngilizce	28	4,16	,47	Toplam	87.450	254					
	4 Fen Bilgisi	66	4,15	,46								
	5 Rehberlik	62	4,07	,68								
	Toplam	255	4,07	,59								
Öğrenmeye ilişkin kaygı	1 Sınıf	67	2,72	,68	Gruplar arası	3.095	4	.774	2.12	.079		
	2 Türkçe	32	2,81	,59	Gruplar içi	91.346	250	.365				
	3 İngilizce	28	2,44	,52	Toplam	94.441	254					
	4 Fen Bilgisi	66	2,73	,47								
	5 Rehberlik	62	2,58	,69								
	Toplam	255	2,67	,61								

Tablo 6’da elden edilen verilere göre öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin ölçeğin tamamında bölümlere göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur ($f(254)=3.24$, $p < .05$). Buna göre Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin en yüksek olduğu bulunurken ($\bar{x} = 3.79$) sınıf öğretmenliği öğrencilerinin ise en düşük düzeyde olduğu ($\bar{x} = 3.64$) bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise bölümler açısından alt boyutlarda anlamlı farklılık olmadığı ortaya çıkarılmıştır ($p > .05$).

Ölçeğin tamamında öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerindeki farkın kaynağını bulmak için yapılan LSD testine göre ise sınıf öğretmenliği ile Türkçe öğretmenliği arasında Türkçe öğretmenliği lehine; sınıf öğretmenliği ile fen bilgisi öğretmenliği arasında fen bilgisi öğretmenliği lehine; Türkçe öğretmenliği ile rehberlik ve psikolojik danışma öğretmenliği arasında Türkçe öğretmenliği lehine ve fen bilgisi öğretmenliği ile psikolojik

danışma öğretmenliği arasında fen bilgisi öğretmenliği lehine anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının buldukları sınıf seviyelerine göre öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri ve alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını bulmak için yapılan t - testi sonuçları Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin sınıf seviyelerine göre dağılımının t-Testi sonuçları

Boyutlar	Sınıf	N	\bar{x}	S	Sd	t	p
Öğrenmenin doğası	Üçüncü sınıf	156	4.37	.417	253	.448	.655
	Dördüncü sınıf	99	4.35	.459			
Öğrenmeye ilişkin kaygı	Üçüncü sınıf	156	2.68	.597	253	.296	.768
	Dördüncü sınıf	99	2.66	.632			
Öğrenmeden beklenti	Üçüncü sınıf	156	4.21	.563	253	-.650	.516
	Dördüncü sınıf	99	4.26	.513			
Öğrenmeye açıklık	Üçüncü sınıf	156	4.05	.599	253	-.557	.578
	Dördüncü sınıf	99	4.09	.569			
Ölçeğin tamamı	Üçüncü sınıf	156	3.70	.273	253	-.299	.765
	Dördüncü sınıf	99	3.71	.229			

Tablo 7’e bakıldığında öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin buldukları sınıf seviyesine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir ($t(253) = -.299$, $p > .05$). Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise sınıf seviyeleri arasında yine anlamlı farklılıklar olmadığı görülmüştür ($p > .05$). Öğretmen adaylarının buldukları sınıf onların öğrenmeye ilişkin tutumlarına etki eden bir faktör olmadığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının aylık kitap okuma sayılarına göre öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri ve alt boyutlardan aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını bulmak için yapılan Anova testi ve farkın kaynağını bulmak için yapılan LSD testi sonuçları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin aylık kitap okuma sayılarına göre dağılımının Anova sonuçları

Boyutlar	Aylık kitap sayısı	N	\bar{x}	Sd	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	df	Kareler ortalaması	F	p	Fark
Ölçeğin tamamı	0-1	131	3,70	,265	Gruplar arası	136	3	,045	.685	.562	
	2-3	97	3,70	,248	Gruplar içi	16.650	251	.066			
	4-5	21	3,75	,232	Toplam	16.786	254				
	6 ve üzeri	6	3,58	,321							
	total	255	3,70	,257							
Öğrenmenin doğası	0-1	131	4,38	,429	Gruplar arası	203	3	.068	.359	.783	
	2-3	97	4,33	,434	Gruplar içi	47.416	251	.189			
	4-5	21	4,39	,430	Toplam	47.619	254				
	6 ve üzeri	6	4,43	,556							
	total	255	4,36	,432							
Öğrenmeden beklenti	0-1	131	4,18	,571	Gruplar arası	888	3	.296	1.001	.393	
	2-3	97	4,28	,501	Gruplar içi	74.235	251	.296			
	4-5	21	4,32	,495	Toplam	75.123	254				
	6 ve üzeri	6	4,06	,752							
	total	255	4,23	,543							
Öğrenmeye açıklık	0-1	131	3,96	,624	Gruplar arası	3.246	3	1.082	3.225	.023	1 - 2
	2-3	97	4,16	,521	Gruplar içi	84.203	251	.335			1 - 3
	4-5	21	4,27	,561	Toplam	87.450	254				
	6 ve üzeri	6	4,18	,441							
	total	255	4,07	,586							
Öğrenmeye ilişkin kaygı	0-1	131	2,79	,666	Gruplar arası	4,017	3	1.339	3.717	.012	1 - 2
	2-3	97	2,56	,487	Gruplar içi	90.424	251	.360			1 - 4
	4-5	21	2,56	,658	Toplam	94.441	254				
	6 ve üzeri	6	2,28	,478							
	total	255	2,67	,609							

Tablo 8'e göre öğretmen adaylarının aylık kitap okuma sayılarına göre öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($f(254) = .685$, $p > .05$). Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında ise sadece öğrenmeye açıklık ve öğrenmeye ilişkin kaygı boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < .05$). Buna göre ayda 0 – 1 arası kitap okuyan öğretmen adaylarının öğrenmeye açıklık düzeyi en düşük iken ($\bar{x} = 3.96$); ayda 4 – 5 kitap okuyan öğretmen adaylarının öğrenmeye açıklık düzeyinin en yüksek olduğu bulunmuştur ($\bar{x} = 4.27$). Ayrıca öğrenmeye açıklık düzeyinde ayda 0 – 1 arası kitap okuyanlarla ayda 2 – 3 arası kitap okuyan öğrenciler arasında 2 – 3 arası kitap okuyan öğrenciler lehine ve ayda 0 – 1 arası kitap okuyanlarla ayda 4 – 5 arası kitap okuyan öğrenciler arasında ayda 4 – 5 arası kitap okuyan öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Öğrenmeye ilişkin kaygı boyutunda ise en yüksek düzeye ayda 0 – 1 arası kitap okuyan öğrenciler sahipken ($\bar{x} = 2.79$); en düşük düzeye ise ayda 6 ve üzeri kitap okuyan öğrenciler ($\bar{x} = 2.28$) sahip olmuşlardır. Farkın kaynağına bakıldığında ise öğrenmeye ilişkin kaygı boyutunda ayda 0 – 1 arası kitap okuyanlarla ayda 2 – 3 arası kitap okuyan öğrenciler arasında 2 – 3 arası kitap okuyan öğrenciler lehine ve ayda 0 – 1 arası kitap

okuyanlarla ayda 6 ve üzeri kitap okuyan öğrenciler arasında ayda 6 ve üzeri kitap okuyan öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumlarını araştıran bu çalışma sonucunda araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik tutumlarının ölçeğin tamamında yüksek düzeyde olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise öğretmen adaylarının öğrenmeden beklenti ve öğrenmenin doğası boyutlarında çok yüksek olumlu tutuma sahip oldukları ve öğrenmeye açıklık boyutunda yüksek ve öğrenmeye ilişkin kaygı boyutunda ise orta düzeyde olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuçlar, Karasakaloğlu (2012), Dikbaş (2006), Aktürk (2012), Adıgüzel (2014) ve Braten ve Stromso (2006) tarafından yürütülen çalışmaların bulguları ile benzerlikler göstermektedir. Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumlarının yüksek olmasının yeni şeyleri bilmeye istekli olma ve gelişmeye hevesli olma arzusundan kaynaklandığı ifade edilebilir. Öğrenmeye açık olan ve öğrenmeye ilişkin beklentileri yüksek olan öğretmen adayları öğrenmeye daha çok istek duyarlar. Bu da onların kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunur.

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumları, cinsiyet değişkenine göre incelendiği zaman ölçeğin tamamında kadın öğretmen adayları lehine anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu sonuç; Kazazaoğlu (2013), Aydın (2016), Adıgüzel (2014) ve Uzun ve Keleş (2010) tarafından yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir. Alt boyutlara bakıldığında ise sadece öğrenmeden beklenti boyutunda yine kadınlar lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Buna göre kadınların yeni şeyler öğrenmeye daha istekli oldukları ve öğrenmeye daha olumlu baktıkları söylenebilir.

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeyleri, okudukları bölümlerine göre incelendiğinde ise sadece ölçeğin tamamında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ve buna göre Türkçe öğretmenliği öğrencilerinin öğrenmeye ilişkin tutumları en yüksek ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinin ise en düşük olduğu ortaya çıkarılmıştır. Adıgüzel (2014), tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Ayrıca sınıf öğretmenliği ile Türkçe öğretmenliği arasında Türkçe öğretmenliği lehine; sınıf öğretmenliği ile fen bilgisi öğretmenliği arasında fen bilgisi öğretmenliği lehine; Türkçe öğretmenliği ile rehberlik ve psikolojik danışma öğretmenliği arasında Türkçe öğretmenliği lehine ve fen bilgisi öğretmenliği ile psikolojik danışma öğretmenliği arasında fen bilgisi öğretmenliği

lehine anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur. Bu farklılıkların sebepleri ileriki araştırmalarda daha detaylı bir şekilde araştırılabilir.

Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutum düzeylerinin buldukları sınıf seviyesine göre yani 3. ve 4. sınıflar arasında ölçeğin tamamı ve alt boyutlarında anlamlı farklılıklar göstermediği görülmektedir. Bu yüzden sınıf seviyesi arttıkça öğrenmeye yönelik tutumlarda herhangi bir ilerleme olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca öğrencilerin her bir seviyede aldığı eğitimin de öğrenmeye ilişkin tutumlarını etkilemediği yorumu da yapılabilir. Bu alanda daha kapsamlı araştırmaların yapılması ve öğrencilerin sınıf seviyesi arttıkça öğrenmeye yönelik tutumlarını artıracak çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Kitap okuma sayıları değişkenine gelindiğinde ise öğretmen adaylarının aylık kitap okuma sayıları ile öğrenmeye yönelik tutum düzeyleri arasında ölçeğin tamamında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında ise sadece öğrenmeye açıklık ve öğrenmeye ilişkin kaygı boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur ve aylık kitap okuma sayıları fazla olanların lehine bu iki boyutta anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ölçeğin tamamı ve alt boyutlarında (6 ve üzeri kitap okuyanlar hariç olmak üzere) kitap okuma sayıları arttıkça öğrenmeye ilişkin tutum düzeyinin de paralel olarak arttığı görülmektedir. Bu yüzden kitap okumayla öğrenmeye ilişkin tutum arasında pozitif bir ilişki olduğu söylenebilir. 6 ve üzeri kitap okuyan öğretmen adaylarının sayısının maalesef sadece 6 kişi olması yüzünden bu verinin bu ilişkiye uymadığı düşünülmektedir. Bu bağlamda daha fazla araştırma yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, A. (2014). Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumları ile bilgi okuryazarlık becerileri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 4(7): 13-24.

Açıkgöz, K. Ü. (2009). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*. (8. Baskı). İzmir: Biliş.

Aktürk, A.O. (2012). Öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumlarının öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine ve akademik başarılarına göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3): 283-297.

Aydın, M. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenmeye ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 2(2): 75-84.

Braten I., & Stromso, H. I. (2006). Epistemological Beliefs, Interest, and Gender as Predictors of Internet Based Learning Activities. *Computer in Human Behavior*, 22: 1027-1042.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel., F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (24. Baskı). Ankara: Pagem Akademi Yayıncılık.

Dikbaş, E. (2006). *Öğretmen Adaylarının E-Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

Duarte, A. M. (2007). Conceptions of Learning and Approaches to Learning in Portuguese Students. *High Education*, 54: 781 – 794.

Gagne, R. M. (1985). *The Conditions of Learning*. New York NY: Holt Rinehart and Winston Inc.

Gündoğan, N. (2003). Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde bir istihdam politikası aracı olarak yaşam boyu öğrenme ve bazı örnek program ve uygulamalar. *Kamu-İş İş Hukuku Ve İktisat Dergisi*, 7(2): 2- 15.

Güven, B. (2008). İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri, Tutumları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *TSA*, 12(1): 35 – 54.

Kara, A. (2010). Öğrenmeye İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(12): 49 - 62.

Karagiannopoulou, E., & Christodoulides, P. (2005). The Impact of Greek University Students' Perceptions of Their Learning Environment on Approaches to Studying and Academic Outcomes. *International Journal of Educational Research* 43: 329-350.

Karasakaloğlu, N. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının okuduğunu anlama stratejileri ile öğrenme ve ders çalışma stratejileri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(3): 1921-1950.

- Kazazaoğlu, S. (2013). Türkçe ve İngilizce Derslerine Yönelik Tutumun Akademik Başarıya Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170): 294-307.
- Lizzio, A., Wilson, K., & Simons, R. (2002). University students' perceptions of the learning environment and academic outcomes: Implications for theory and practice. *Studies in Higher Education*, 27: 27–52.
- Mayer, R. E. (1987). *Educational Psychology: A Cognitive Approach*. Boston: Little Brown and Company.
- Özden, M. (2009). An Investigation of Some Factors Affecting Attitudes Toward Chemistry in University Education. *Essays in Education*, Special Edition: 90-99.
- Özkal, N., & Çetingöz, D. (2006). Cinsiyet, sınıf düzeyi ve başarı durumlarına göre ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumları. *Çağdaş Eğitim*, 3(27): 22-28.
- Pierce, R., Stacey, K., Barkatsas, A. (2007). A Scale for Monitoring Students' Attitudes to Learning Mathematics with Technology. *Computers and Education*, 48: 285-300.
- Prokop P., Lešková, A., Kubiátko, M., & Diran, C. (2007) Slovakian Students' Knowledge of and Attitudes toward Biotechnology. *International Journal of Science Education*, (29)7: 895-907.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2001). *Understanding learning and teaching: The experience in higher education*. Buckingham: SRHE and Open University Press.
- Ramsden, P. (1997). The context of learning in academic departments. In F. Marton, D. Hounsell, & N. J. Entwistle (Eds.), *The experience of learning* (2nd ed, pp. 198–216). Edinburgh: Scottish Academic Press.
- Spartt, M. (1999). How Good are we at Knowing What Learners Like? *System*, 27: 141-155.
- Tsai, C., & Kuo, P. (2008). Cram School Students' Conceptions of Learning and Learning Science in Taiwan. *International Journal of Science Education*. 30(39): 353-375.
- Uzun, N., & Keleş, Ö. (2010). Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyonun Bazı Demografik Özelliklere Göre Değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2): 1-16.
- Washburne, J.N. (2006). The Definition of Learning. *Journal of Educational Psychology*; 27(8), 603-611.
- Wittrock, M. C. (1977). *Learning and Instruction*. Berkeley, CA: McCuthan
- Woolfolk, A. E. (1990). *Educational Psychology*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Yang, A., & Lau, L. (2003). Student Attitudes to the Learning of English at Secondary and Tertiary Levels. *System*, 31: 107-123.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

In today's world, where everything is continuously exposed to constant change and much data is being produced in every second, it is very crucial for individuals to be able to learn for life or to be willing to learn in order to adapt themselves into these changes and improvements. It is highly agreed that learning is a kind of changing one's behaviour or attitude permanently and deliberately as a result of experience or living (Açıköz, 2009). Namely, it is a process of forming permanent changes in individuals' understanding, attitudes, knowledge, skills and behaviours thanks to living experiences (Wittrock, 1977; Mayer, 1987; Woolfolk, 1990). Especially in the 21st century, changing is so fast, and being always open to learning new things is a must. The individuals of this century should have positive attitudes and expectations towards learning and they should tend to improve themselves continuously (Kara, 2010) because it is known that if people have positive attitudes towards something, they will be really good at learning that thing or have very good performance at mastering it (Özden, 2009; Duarte, 2007; Güven, 2008; Tsai and Kuo, 2008; Sparrt, 1999). This idea have been supported by a lot of research studies done about learning (Braten and Stromso, 2006; Kazazoğlu, 2013; Özkal and Çetingöz, 2006; Pierce, Stacey and Barkatsas, 2007; Karagiannopoulou and Christodoulides, 2005). Therefore, the aim of this research is to determine the attitudes of teacher candidates studying at a faculty of education of a university towards learning and to analyse whether their attitudes showed significant differences in terms of various variables.

METHOD

The descriptive single and relational survey techniques were used as a research method in this quantitative study. In the survey studies a case is analysed and described as it is and the differences in terms of variables in that case without any intervention can be determined (Büyüköztürk et al, 2016). The universe of the research consisted of the 3rd and 4th grades teacher candidates studying at a faculty of education of a university. Since it was highly difficult to reach the whole universe, the random sampling method was used to form the study group of the research. Thus, the study group of the research consisted of 255 teacher candidates from 3rd and 4th grades studying at English language teaching, psychology and guidance teaching, science teaching, primary school teaching, Turkish teaching departments. As data collection tool, The Attitude Scale towards Learning, a reliable and valid measurement tool, developed by Kara (2010), was used in the study. The acquired data was analysed thanks to the SPSS package program.

FINDINGS AND RESULTS

Firstly, the reliability and validity analysis of the present data acquired from this 5 likert type scale was carried out and then the valid and reliable data was analysed in terms of the aims of the research. In order to answer the first research question, the attitudes of teacher candidates towards learning were determined. It was found out that the attitude levels of the teacher candidates towards learning ranged from 2.20 to 4.30. In addition, it was determined that their average attitude level was 3.70. It indicated that their attitude levels towards learning were high and they had positive attitudes towards learning. When the sub-dimensions of the scale were analysed, it was seen that in the learning nature and learning expectation dimensions their attitude levels were very high while in the being open to learning dimension their attitude levels were high and in the learning anxiety dimension their attitude levels were middle. In order to answer the second research question, the attitudes of

teacher candidates towards learning were analysed according to different variables (gender, department, grade level, monthly number of book reading). According to the results of the analysis, it was determined that the attitudes of teacher candidates towards learning showed significant differences in terms of the variables including gender, teaching department and the monthly number of book reading. It was found out that the female teacher candidates' attitude levels were higher than those of the male ones and that the teacher candidates studying at Turkish teaching department had the highest attitude levels while those studying at the primary school had the lowest attitude levels. In addition, it was determined that the teacher candidates who read more books than the others tended to have more positive attitude levels compared to others in some sub-dimensions of the scale. However, their attitude levels didn't show any differences in terms of their grade levels, namely, 3rd grade or 4th grade.

CONCLUSION

In conclusion; when all the results of the present study were evaluated in general, it can be said that the attitude levels of teacher candidates towards learning were highly positive in the whole scale. When it comes to the sub-dimensions of the scale, their attitude levels differed from each other. It is suggested that the reasons for this be studied in the future in detail. Also, the analysis of their attitudes according to the certain variables showed significant and various differences. It is suggested that the reasons why these differences happened be analysed in the next studies.